Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

1 päivänä joulukuuta 2022*

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen maatalouspolitiikka – Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) maksettava rahoitus – Asetus (EU) N:o 1305/2013 – Investointituki – Kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää todistuksen tuotantoeläintilan rekisteröinnistä nimiinsä ja osoittaa, että hänen maatilansa tuotanto vastaa tukihakemuksen jättämispäivänä vähintään 8 000:ta euroa

Asiassa C-409/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Varhoven administrativen sad (ylin hallintotuomioistuin, Bulgaria) on esittänyt 14.6.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 2.7.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

DELID EOOD

vastaan

Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond ”Zemedelie”,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. L. Arastey Sahún (esittelevä tuomari) sekä tuomarit F. Biltgen ja J. Passer,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– DELID EOOD, edustajanaan T. Zlateva, advokat,

– Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond ”Zemedelie”, edustajanaan G. Sabev, advokat,

– Bulgarian hallitus, asiamiehinään M. Georgieva ja L. Zaharieva,

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.

– Euroopan komissio, asiamiehinään G. Koleva ja A. Sauka,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 487), sellaisena kuin se on muutettuna 13.12.2017 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/2393 (EUVL 2017, L 350, s. 15) (jäljempänä asetus N:o 1305/2013), 17 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat DELID EOOD, joka on Bulgarian oikeuden mukaan perustettu yhden henkilön rajavastuuyhtiö (jäljempänä Delid), ja Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond ”Zemedelie” (kansallisen maatalousrahaston pääjohtaja, Bulgaria; jäljempänä rahaston pääjohtaja) ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu on kieltäytynyt myöntämästä Delidille rahoitusta investointiin siipikarjatilan laitteiden hankkimiseksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus (EU) N:o 1303/2013

3 Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 320) 65 artiklan, jonka otsikko on ”Tukikelpoisuus”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Menojen tukikelpoisuus määritetään kansallisten sääntöjen perusteella, paitsi jos tässä asetuksessa tai rahastokohtaisissa säännöissä tai tämän asetuksen tai rahastokohtaisten sääntöjen perusteella on vahvistettu erityissääntöjä.”

Asetus N:o 1305/2013

4 Asetuksen N:o 1305/2013 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Maaseudun kehittämistä koskevat unionin prioriteetit”, säädetään seuraavaa:

”Maaseudun kehittämisen tavoitteet, jotka edistävät älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua koskevan Eurooppa 2020 -strategian toteuttamista, pyritään saavuttamaan toteuttamalla seuraavat kuusi

maaseudun kehittämistä koskevaa unionin prioriteettia, jotka vastaavat yhteisen strategiakehyksen asianmukaisia temaattisia tavoitteita:

– –

Kaikki nämä prioriteetit edistävät innovointia, ympäristöä sekä ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien monialaisten tavoitteiden toteutumista. Ohjelmiin voi sisältyä vähemmän kuin kuusi prioriteettia, jos se voidaan perustella vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhkat kartoittavalla tilannearvioinnilla, jäljempänä 'SWOT', ja ennakkoarvioinnilla. Kussakin ohjelmassa on käsiteltävä vähintään neljää prioriteettia. Kun jäsenvaltio toimittaa kansallisen ohjelman ja alueelliset ohjelmat, kansallisessa ohjelmassa voi olla vähemmän kuin neljä prioriteettia.

– –"

5 Tämän asetuksen 17 artiklassa, jonka otsikko on "Investoinnit fyysiseen omaisuuteen", säädetään seuraavaa:

"1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa aineelliset ja/tai aineettomat investoinnit, jotka

a) parantavat maatilan kokonaistoimintaa ja kestävyyttä;

b) koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteeseen I kuuluvien maataloustuotteiden tai puuvillan jalostusta, kaupan pitämistä ja/tai kehittämistä, kalastustuotteita lukuun ottamatta; tuotantoprosessista saatu tuotos voi olla tuote, joka ei kuulu mainittuun liitteeseen; jos tuki myönnetään rahoitusvälineiden muodossa, tuotantopanos voi olla myös mainittuun liitteeseen kuulumaton tuote edellyttäen, että investoinnilla tuetaan yhtä tai useampaa maaseudun kehittämiseen liittyvää unionin prioriteettia;

c) koskevat maa- ja metsätalouden kehittämiseen, nykyaikaistamiseen ja mukauttamiseen liittyvää infrastruktuuria, maa- ja metsätalousmaan hankkiminen, tilusjärjestelyt ja maanparannus sekä energia- ja vesihuolto ja energian ja veden säästö mukaan luettuina; tai

d) ovat ei-tuotannollisia investointeja, jotka liittyvät tämän asetuksen mukaisten maatalouden ympäristö- ja ilmastotavoitteiden toteuttamiseen, esimerkiksi lajien ja luontotyyppien biologisen monimuotoisuuden suojelun tasoon tai Natura 2000 -alueen tai muiden ohjelmassa määriteltävien luonnonarvoltaan merkittävien järjestelmien yleishyödyllisen arvon parantamiseen.

2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaista tukea myönnetään viljelijöille tai viljelijäryhmille.

Jos investoinneilla tuetaan tilojen rakenneuudistusta, jäsenvaltioiden on kohdistettava tuki maatiloihin maaseudun kehittämistä koskevan unionin prioriteetin yhteydessä tehdyn SWOT-analyysin mukaisesti tavoitteena tilojen elinkelpoisuuden ja kaikentyyppisen maatalouden kilpailukyvyn parantaminen kaikilla alueilla ja innovatiivisen maatalousteknologian ja metsien kestävän hoidon ja käytön edistäminen.

3. Edellä olevan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisen tuen enimmäistukiprosentit vahvistetaan liitteessä II. Enimmäistukiprosentteja voidaan korottaa liitteessä II säädettyjen tukiprosenttien mukaisesti, kun kyseessä ovat nuoret viljelijät, yhteiset investoinnit, mukaan lukien

tuottajaorganisaatioiden sulautumiseen liittyvät, ja useamman kuin yhden toimenpiteen mukaista tukea saavat yhdennetyt hankkeet, investoinnit 32 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, joilla on luonnonoloista johtuvia ja muita erityisrajoitteita, 28 ja 29 artiklan mukaisiin toimiin liittyvät investoinnit ja maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden puitteissa tuetut toimet. Yhdistetty tukiprosentti saa kuitenkin olla enintään 90 prosenttia.

4. Edellä olevan 1 kohdan c ja d alakohdan mukaisen tuen tukiprosentit vahvistetaan liitteessä II.

5. Tukea voidaan myöntää nuorille viljelijöille, jotka ryhtyvät ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaaviksi maatalousyrittäjiksi investointeihin, joiden tarkoituksena on maataloustuotantoon, myös työturvallisuuteen, sovellettavien unionin vaatimusten täyttäminen. Tukea voidaan myöntää enintään 24 kuukauden ajan maaseudun kehittämisohjelmassa vahvistetusta toiminnan aloittamispäivästä tai kunnes 19 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa liiketoimintasuunnitelmassa määritellyt toimet on saatettu loppuun.

6. Jos unionin oikeudessa asetetaan viljelijöille uusia vaatimuksia, tukea voidaan myöntää vaatimusten täyttämiseksi tarpeellisia investointeja varten enintään 12 kuukauden ajan päivästä, jolloin vaatimuksista tulee pakollisia tilanpitoa varten.”

6 Kyseisen asetuksen 19 artiklan, jonka otsikko on ”Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen”, sanamuoto on seuraava:

”– –

2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukainen tuki myönnetään nuorille viljelijöille.

Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukainen tuki myönnetään viljelijöille tai maatilakotitalouden jäsenille, jotka laajentavat taloudellista toimintaansa maatalouden ulkopuolelle, sekä mikro- ja pienyrityksille ja luonnollisille henkilöille maaseudulla.

Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan iii alakohdan mukainen tuki myönnetään jäsenvaltioiden määrittelemille pientiloille.

Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukainen tuki myönnetään mikro- ja pienyrityksille ja luonnollisille henkilöille maaseudulla sekä viljelijöille tai maatilakotitalouden jäsenille.

Edellä olevan 1 kohdan c alakohdan mukainen tuki myönnetään viljelijöille, jotka ovat tukihakemuksen jättöhetkellä tukikelpoisia pienviljelijäjärjestelmässä ja jotka ovat olleet siinä tukikelpoisia vähintään yhden vuoden ajan ja jotka sitoutuvat siirtämään koko tilansa ja vastaavat tukioikeudet pysyvästi toiselle viljelijälle. Tukea maksetaan siirtopäivästä 31 päivään joulukuuta 2020 asti, tai se voidaan laskea kyseiseltä ajanjaksolta ja maksaa kertaluonteisen tuen muodossa.

– –

6. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisen tuen enimmäismäärä vahvistetaan liitteessä II. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdan mukaisen tuen määrää määritellessään otettava huomioon myös ohjelma-alueen sosioekonominen tilanne.

– –”

Asetus (EU) N:o 1307/2013

7 Yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 608) 4 artiklan, jonka otsikko on ”Määritelmät ja niihin liittyvät säännökset”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

– –

b) ’tilalla’ kaikkia viljelijän hoitamia, saman jäsenvaltion alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä;

– –”

Täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 809/2014

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta 17.7.2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 (EUVL 2014, L 227, s. 69) 48 artiklan, jonka otsikko on ”Hallinnolliset tarkastukset”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Hallinnolliset tarkastukset on tehtävä kaikkien niiden tukea koskevien hakemusten, maksupyyntöjen tai muiden ilmoitusten osalta, joita tuensaajan tai kolmannen osapuolen edellytetään jättävän, ja niiden on katettava kaikki seikat, jotka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista tarkastaa hallinnollisilla tarkastuksilla. Menettelyt edellyttävät tietojen kirjaamista toteutetuista tarkastustoimista, tarkastustuloksista ja poikkeavuuksien vuoksi toteutetuista toimenpiteistä.

2. Tukea koskeviin hakemuksiin liittyvillä hallinnollisilla tarkastuksilla on varmistettava, että toimet ovat sovellettavien, unionin lainsäädännössä, kansallisessa lainsäädännössä tai maaseudun kehittämisohjelmissa vahvistettujen velvoitteiden mukaisia, myös niiden, jotka koskevat julkisia hankintoja, valtiontukea ja muita sitovia standardeja ja vaatimuksia. – –”

Asetus (EU, Euratom) 2018/1046

9 Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta

18.7.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 (EUVL 2018, L 193, s. 1) 63 artiklan, jonka otsikko on ”Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan annettava kaikki tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä toteutettava muut tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, erityisesti

a) varmistamalla, että talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan moitteettomasti ja tehokkaasti ja sovellettavien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti;

– –”

Bulgarian oikeus

10 Maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 toimenpiteen 4 ”Investoinnit fyysiseen omaisuuteen” alatoimenpiteen 4.1 ”Maatilainvestoinnit” soveltamisesta 21.3.2015 annetun asetuksen N:o 9 (Naredba nº 9 ot 21.03.2015 za prilagane na podmiarka 4.1 ”Investitsii v zemedelski stopanstva” ot miarka 4 ”Investitsii v materialni aktivi” ot Programata za razvitie na selskite rayoni za perioda 2014–2020; DV nro 22, 24.3.2015), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian tosiseikkoihin (jäljempänä asetus nro 9/2015), 8 §:n sanamuoto on seuraava:

”(1) [Asetuksen nro 9/2015] 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen viljelijöiden on tukihakemuksen jättämispäivänä täytettävä seuraavat edellytykset:

1. heidät on rekisteröity maanviljelijöiksi – –

2. heidän maatilansa vähimmäisstandardituotos on vähintään 8 000:ta euroa vastaava määrä [Bulgarian leveinä (BGN)]

– –

(2) Edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu maatilan vähimmäisstandardituotos on osoitettava seuraavasti:

1. rekisteröimällä hakijan viljelemä maa-alue ja kasvattamat eläimet yhdennettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään ja tekemällä ilmoitus (lomakkeella) tilan vähimmäisstandardituotuotoksen laskemista varten sinä kuluvana varainhoitovuonna, jona hakemus tehdään; tai

2. maa-alueiden omistus- tai käyttöoikeutta koskevalla asiakirjalla tai laskentaperusteet sisältävillä laskelmilla ja tekemällä ilmoitus (lomakkeella) tilan vähimmäisstandardituotoksen laskemista varten sinä kuluvana varainhoitovuonna, jona hakemus tehdään – –

– –”

11 Tämän asetuksen 26 §:n sanamuoto on seuraava:

”Hankkeeseen liittyvät toimet ja investoinnit, joiden toteuttaminen edellyttää Bulgarian lainsäädännön mukaan lisenssiä, lupaa ja/tai rekisteröintiä, voivat saada tukea ainoastaan, jos esitetään asianomaiset lisenssit, luvat ja/tai rekisteröinnin vahvistavat asiakirjat.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Sen jälkeen, kun Delid oli rekisteröity 17.4.2015 maanviljelijäksi Plovdivissa (Bulgaria) sijaitsevassa Oblastna direktsia Zemedeliessä (alueellinen maatalousvirasto, Bulgaria), Delid jätti 28.5.2015 maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 toimenpiteen 4 ”Investoinnit fyysiseen omaisuuteen” alatoimenpiteen 4.1 ”Maatilainvestoinnit” mukaisen tukihakemuksen sellaisen investoinnin tekemiseksi, jonka kohde oli siipikarjatilan laitteiden hankinta ja arvo 2 933 745 BGN (noin 1 500 000 euroa).

13 Hakemuksensa tueksi Delid ilmoitti, että se kasvatti ankkoja Manolessa (Bulgaria) sijaitsevalla, 15.5.2014 Business park Manole OOD:ltä vuokraamallaan tuotantoeläintilalla ja että sen tavoitteena oli 20 451,68 euron suuruinen standardituotos.

14 DFZ-Razplashtatelna agentsian (kansallinen maatalousrahasto – maksajavirasto, Bulgaria) Direktsia Protivodeystvie na izmamiten (petostentorjuntayksikkö) suoritettua tuotantoeläintilalla huhti–toukokuussa 2016 tarkastuksen havaittiin, että tila ei ollut tarkastusajankohtana toiminnassa, että sitä ei ollut rekisteröity Delidin nimiin ja ettei tilalla ollut lintuja, koska niistä viimeiset oli myyty 7.3.2016. Tarkastuksessa ilmeni erityisesti, että Delidin lisäksi kaksi muuta tukihakemuksia tehnyttä yhtiötä oli ilmoittanut kasvattavansa ankkoja samalla tuotantoeläintilalla vuokrasopimusten perusteella.

15 Tässä tilanteessa rahaston pääjohtaja hylkäsi 10.7.2018 tekemällään päätöksellä Delidin tukihakemuksen sillä perusteella, että hakemus ei täyttänyt asetuksen nro 9/2015 8 §:ssä säädettyjä tukikelpoisuusedellytyksiä.

16 Delid nosti tästä päätöksestä kanteen Administrativen sad Plovdivissa (Plovdivin hallintotuomioistuin, Bulgaria).

17 Tämä tuomioistuin hylkäsi kanteen 10.3.2020 antamallaan tuomiolla.

18 Delid teki kyseisestä tuomiosta kassaatiovalituksen Varhoven administrativen sadiin (ylin hallintotuomioistuin, Bulgaria), joka on pyytänyt ennakkoratkaisua.

19 Koska Varhoven administrativen sad katsoo, että sen käsiteltäväksi saatetun oikeusriidan ratkaiseminen edellyttää asetuksen N:o 1305/2013 säännösten tulkintaa, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklan mukaisena pidettävä sitä, että asetuksen nro 9/2015 26 §:n kaltaisessa kansallisessa säännöksessä säädetään maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 toimenpiteen 4 ’Investoinnit fyysiseen omaisuuteen’ alatoimenpiteen 4.1 ’Maatilainvestoinnit’ mukaisen tuen hakijoihin sovellettavasta tukikelpoisuusedellytyksestä, jonka mukaan hakijan on esitettävä todistus tuotantoeläintilan rekisteröinnistä hakijan nimiin osoituksena eläintenpitotoiminnan harjoittamisesta ennen

tuen hakemista asetuksen N:o 1307/2013 4 artiklassa tarkoitetulla hakijan hoitamalla tilalla, vai onko asetuksen tavoitteiden kannalta riittävää, jos viljelijä osoittaa, että hän on parhaillaan tekemässä tuotantoeläintilan vaadittua rekisteröintiä nimiinsä?

2) Onko – – asetuksen nro [9/2015] 8 §:n 1 momentin 2 kohdan kaltaisessa kansallisessa säännöksessä vahvistettua edellytystä, jonka mukaan hakijoiden on osoitettava, että tukihakemuksen jättämishetkellä kyseisen tilan standardituotos on vähintään 8 000:ta euroa vastaava määrä Bulgarian leveinä (BGN) ilmaistuna, pidettävä yhteensopivana asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklassa tarkoitetun toimenpiteen 'Investoinnit fyysiseen omaisuuteen' mukaisen tuen tavoitteen, kyseisen asetuksen 5 artiklassa tarkoitettujen maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien ja yhteisön maatilatypologiasta 8.12.2008 annetussa komission asetuksessa N:o 1242/2008 (kumottu) [(EUVL 2008, L 335, s. 3)] tarkoitetun tilan standardituotoksen käsitteen kanssa?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko katsottava, että toimenpiteen 'Investoinnit fyysiseen omaisuuteen' mukaista tukea koskevan hakemuksen jättöhetkellä vasta hiljattain rekisteröidyt viljelijät on jätettävä asetuksessa N:o 1305/2013 säädetyn rahoitustuen ulkopuolelle?"

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

20 Rahaston pääjohtaja ja Bulgarian hallitus väittävät, ettei nyt käsiteltävää ennakkoratkaisupyyntöä voida ottaa tutkittavaksi ensinnäkin siksi, että siinä ei esitetä syitä, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden tiettyjen säännösten tulkinnasta tai pätevyydestä, eikä sen toteamaa yhteyttä kyseisten säännösten ja pääasiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön välillä, ja toiseksi siksi, että ennakkoratkaisupyyntö perustuu uusiin tosiseikkoja koskeviin toteamuksiin, joita toimivaltainen hallintoviranomainen ei ole voinut tutkia, ja kolmanneksi siksi, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen olisi noudatettava menettelytapaa, jota se on muissa samankaltaisissa asioissa jo noudattanut, ja ratkaistava pääasian oikeusriita sen sijaan, että se esittää ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle.

21 Tässä yhteydessä on huomautettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta, jolloin olettamana on, että niillä on merkitystä. Jos siis esitetty kysymys koskee unionin oikeussäännön tulkintaa tai pätevyyttä, unionin tuomioistuimella on lähtökohtaisesti velvollisuus vastata siihen, paitsi jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyyn kysymykseen (tuomio 5.5.2022, Zagrebačka banka, C-567/20, EU:C:2022:352, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

22 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että koska ennakkoratkaisukysymykset koskevat unionin oikeuden säännösten ja erityisesti asetuksen N:o 1305/2013 tulkintaa, ei ole ilmeistä, että pyydetyllä tulkitsemisella ei kysymyksiä kokonaisuutena tarkasteltuina olisi mitään yhteyttä pääasiaan tai että esitetty ongelma olisi luonteeltaan hypoteettinen.

23 Tämä ennakkoratkaisupyyntö on näin ollen otettava tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklaa tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää todistuksen tuotantoeläintilan rekisteröinnistä omiin nimiinsä.

25 Tässä yhteydessä on muistutettava, että jäsenvaltiot panevat asetuksen N:o 1305/2013 täytäntöön maaseudun kehittämisen tukiohjelmiensa välityksellä (tuomio 6.10.2021, Lauku atbalsta dienests (Maatalousyritysten perustamistuet), C-119/20, EU:C:2021:817, 54 kohta) ja että tässä asetuksessa niille annetaan mahdollisuus toteuttaa joukko toimenpiteitä, joilla pyritään toteuttamaan unionin prioriteetteja maaseudun kehittämisessä (ks. vastaavasti tuomio 28.4.2022, Piltenes meži, C-251/21, EU:C:2022:311, 63 kohta).

26 Kunkin jäsenvaltion olisi näin ollen valmisteltava koko alueensa käsittävä kansallinen maaseudun kehittämisohjelma, joukko alueellisia ohjelmia tai sekä kansallinen ohjelma että joukko alueellisia ohjelmia, ja näillä ohjelmilla pannaan täytäntöön maaseudun kehittämistä koskevia unionin prioriteetteja vastaava strategia (tuomio 6.10.2021, Lauku atbalsta dienests (Maatalousyritysten perustamistuet), C-119/20, EU:C:2021:817, 55 kohta).

27 Tästä seuraa, että asetuksessa N:o 1305/2013 jätetään jäsenvaltioille harkintavaltaa siinä säädettyjen tukien täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta (tuomio 6.10.2021, Lauku atbalsta dienests (Maatalousyritysten perustamistuet), C-119/20, EU:C:2021:817, 56 kohta).

28 Tämä harkintavalta voi koskea muun muassa hankkeiden valintaperusteita sen varmistamiseksi, että maaseudun kehittämiseen osoitettuja varoja käytetään parhaalla mahdollisella tavalla, että maaseudun kehittämisohjelmiin sisältyvät toimenpiteet kohdennetaan maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien mukaisesti ja että taataan hakijoiden yhdenvertainen kohtelu (tuomio 6.10.2021, Lauku atbalsta dienests (Maatalousyritysten perustamistuet), C-119/20, EU:C:2021:817, 58 kohta).

29 Tämä harkintavalta voi koskea myös kansallisten maaseudun kehittämisohjelmien järjestämistä ja asetuksen N:o 1305/2013 säännösten täytäntöönpanoa erityisesti kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetun tukikelpoisten tilojen koon tai kyseisen artiklan 6 kohdasta ilmenevän tukien määrän osalta (tuomio 6.10.2021, Lauku atbalsta dienests (Maatalousyritysten perustamistuet), C-119/20, EU:C:2021:817, 59 kohta).

30 Nyt käsiteltävässä asiassa on katsottava, että kansallisessa säännöstössä säädetty vaatimus, jonka mukaan tässä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää todistuksen tuotantoeläintilan rekisteröinnistä omiin nimiinsä, kuuluu jäsenvaltioilla tämän tuomion 27–29 kohdassa mainitun oikeuskäytännön nojalla olevan harkintavallan piiriin. Lisäksi kyseinen vaatimus edistää hallinnollisten tarkastusten toteuttamista täytäntöönpanoasetuksen

N:o 809/2014 48 artiklan mukaisesti ja mahdollistaa asetuksen 2018/1046 63 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti sen varmistamisen, että unionin talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan moitteettomasti ja tehokkaasti.

31 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää todistuksen tuotantoeläintilan rekisteröinnistä omiin nimiinsä.

Toinen kysymys

32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklaa tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija osoittaa, että hänen maatilansa tuotanto vastaa tukihakemuksen jättämispäivänä vähintään 8 000:ta euroa.

33 Tähän kysymykseen vastaamiseksi on heti aluksi muistutettava, että – kuten tämän tuomion 27 ja 28 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee – asetuksessa N:o 1305/2013 jätetään jäsenvaltioille harkintavaltaa siinä säädettyjen tukien täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta ja että tämä harkintavalta voi koskea muun muassa hankkeiden valintaperusteita sen varmistamiseksi, että maaseudun kehittämiseen osoitettuja varoja käytetään parhaalla mahdollisella tavalla.

34 Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen edellytys, jonka mukaan hakijan on osoitettava, että hänen maatilansa tuotanto vastaa tukihakemuksen jättämispäivänä vähintään 8 000:ta euroa, kuuluu – kun otetaan huomioon nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevaan asiakirja-aineistoon sisältyvät seikat – jäsenvaltioilla asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklan täytäntöönpanon osalta olevan harkintavallan piiriin.

35 Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija osoittaa, että hänen maatilansa tuotanto vastaa hakemuksen jättämispäivänä vähintään 8 000:ta euroa.

Kolmas kysymys

36 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 1305/2013 17 artiklaa tulkittava siten, että se ei ole esteenä sille, että tukihakemuksen jättämispäivänä vasta hiljattain rekisteröidyillä viljelijöillä ei ole mahdollisuutta saada tämän säännöksen mukaista tukea.

37 Tässä yhteydessä on huomautettava, että ennakkoratkaisupyynnön esittämisen oikeutuksena ei ole intressi saada neuvoa-antavia lausuntoja yleisistä tai hypoteettisista kysymyksistä vaan se, että pyyntö on olennaisesti tarpeen unionin oikeutta koskevan asian todelliseksi ratkaisemiseksi (tuomio 7.4.2022, Autonome Provinz Bozen, C-102/21 ja C-103/21, EU:C:2022:272, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

38 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyynnöstä ei kuitenkaan ilmene, että Delidiltä olisi evätty pääasiassa kyseessä oleva tuki siitä syystä, että tämän yhtiön oli sen tukihakemuksen jättämispäivänä muodostanut vasta hiljattain rekisteröity viljelijä.

39 Näin ollen on todettava, että kolmas kysymys on luonteeltaan hypoteettinen ja että se on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, sellaisena kuin se on muutettuna 13.12.2017 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/2393, 17 artiklaa

on tulkittava siten, että

se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää todistuksen tuotantoeläintilan rekisteröinnistä omiin nimiinsä.

2) Asetuksen N:o 1305/2013, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 2017/2393, 17 artiklaa

on tulkittava siten, että

se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija osoittaa, että hänen maatilansa tuotanto vastaa tukihakemuksen jättämispäivänä vähintään 8 000:ta euroa.

Allekirjoitukset